

RETTENS DOM (Anden Udvidede Afdeling)

11. marts 1999 *

I sag T-157/94,

Empresa Nacional Siderúrgica, SA (Ensidesa), Avilés (Spanien), ved advokat Santiago Martínez Lage og advokat Jaime Pérez-Bustamante Köster, Madrid, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Aloyse May, 31, Grand-Rue,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, først ved Julian Currall og Francisco Enrique González-Díaz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og Géraud Sajust de Bergues, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionen, derefter ved generaldirektør Jean-Louis Dewost, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Julian Currall og Guy Charrier, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionen, som befuldmægtigede, bistået af advokat Ricardo

* Processprog: spansk.

García Vicente, Madrid, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

vedrørende en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 94/215/EKSF af 16. februar 1994 om en procedure i henhold til EKSF-traktatens artikel 65 vedrørende aftaler og forskellige former for samordnet praksis mellem europæiske producenter af stålbjælker (EFT L 116, s. 1),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Anden Udvidede Afdeling)

sammensat af den fungerende afdelingsformand, C.W. Bellamy, og dommerne A. Potocki og J. Pirrung,

justitssekretær: fuldmægtig J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 23., 24., 25., 26. og 27. marts 1998,

afsagt følgende

Dom ¹

Sagens faktiske omstændigheder

A — Indledende bemærkninger

- 1 Nærværende sag vedrører en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 94/215/EKSF af 16. februar 1994 om en procedure i henhold til EKSF-traktatens artikel 65 vedrørende aftaler og forskellige former for samordnet praksis mellem europæiske producenter af stålbjælker (EFT L 116, s. 1, herefter »beslutningen«), hvorved den fastslog, at 17 europæiske stålvirksomheder og en af deres faglige organisationer i strid med EKSF-traktatens artikel 65, stk. 1, havde deltaget i en række aftaler, vedtagelser og former for samordnet praksis vedrørende fastsættelse af priser, opdeling af markeder og udveksling af fortrolige oplysninger om Fællesskabets marked for stålbjælker, og pålagde 14 virksomheder inden for denne sektor bøder for de mellem den 1. juli 1988 og den 31. december 1990 begåede overtrædelser.
- 2 Ifølge beslutningen er sagsøgeren, Empresa Nacional Siderúrgica, SA (herefter »Ensidesa«), en stor spansk stålproducent, hvori den statsejede virksomhed Instituto Nacional de Industria ejer 99,99% af aktierne.

¹ — Præmisserne i nærværende dom er i det væsentlige de samme som eller ligner præmisserne i Rettens dom af 11.3.1999, Thyssen mod Kommissionen (sag T-141/94, Sml. II, s. 347), med undtagelse af navnlig præmis 74-120, 331-349, 373-378, 413-456 og 614-625, som ikke findes tilsvarende i nærværende dom. Overtrædelserne af traktatens artikel 65, stk. 1, som sagsøgeren beskyldes for på visse nationale markeder, er heller ikke de samme som dem, der er gjort gældende over for sagsøgeren i sagen Thyssen mod Kommissionen.

- 3 I 1990 udgjorde Ensidesa's konsoliderede omsætning 1 437 mio. ECU, hvoraf 12 757,5 mio. ESP, svarende til 99 mio. ECU (afrundet beløb) efter den i 1990 gældende vekselkurs mellem ecu og pesetas, vedrørte stålbjælker.

[...]

D — *Beslutningen*

- 48 Beslutningen, som blev meddelt sagsøgeren ved en skrivelse af 28. februar 1994 fra Van Miert (herefter »skrivelsen«), og hvis modtagelse blev anerkendt den 7. marts 1994, indeholder følgende konklusion:

»Artikel 1

Følgende virksomheder har, i den udstrækning, der er beskrevet i denne beslutning, deltaget i de under deres respektive navne anførte former for praksis, der har hindret, begrænset eller fordrejet den normale konkurrence på det fælles marked. Hvor der idømmes bøder, er overtrædelsens varighed angivet i måneder, dog ikke for så vidt angår harmoniseringen af tillæg, hvor virksomhedernes deltagelse er angivet med et 'x'.

[...]

Ensidesa

- a) Udveksling af fortrolige oplysninger gennem Poutrelles-udvalget (24)

- b) Prisfastsættelse i Poutrelles-udvalget (24)

- c) Markedsdeling, Frankrig (3)

- d) Markedsdeling, British Steel, Ensidesa og Aristrain (8)

- e) Harmonisering af tillæg (x)

[...]

Artikel 4

For de i artikel 1 angivne overtrædelser, som fandt sted efter den 30. juni 1988 (31.12.1989² for Aristrain's og Ensidesa's vedkommende), pålægges følgende bøder

[...]

Empresa Nacional Siderúrgica SA

4 000 000 ECU

[...]

Artikel 6

Denne beslutning er rettet til:

[...]

— Empresa Nacional Siderúrgica SA

² — Denne dato angives i den franske og spanske version af beslutningen. Den tyske og engelske version angiver datoen 31.12.1988.

[...]«

Påstanden om annullation af beslutningens artikel 1

[...]

A — Anbringendet om tilsidesættelse af sagsøgerens ret til kontradiktion

Sammendrag af sagsøgerens argumentation

- 77 Sagsøgeren, der henviser til Domstolens dom af 12. februar 1992 (forenede sager C-48/90 og C-66/90, Nederlandene m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 565, præmis 47), har som sit første argument gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat sagsøgerens ret til kontradiktion, fordi den ikke i meddelelsen af klagepunkter klart og udtrykkeligt gjorde selskabet opmærksom på, at det blev beskyldt for at have deltaget i to former for praksis, som i beslutningen betragtes som uforenelige med traktatens artikel 65, nemlig aftalerne om fastsættelse af priser og om harmonisering af tillæg inden for Poutrelles-udvalget.
- 78 For så vidt angår disse to klagepunkter indeholder meddelelsen af klagepunkter i afsnittet vedrørende de faktiske omstændigheder blot et sammendrag af alle møderne i Poutrelles-udvalget (jf. punkt 110-271) og i afsnittet vedrørende retlige bemærkninger blot en summarisk fremstilling af de to omhandlede former for praksis (jf. punkt 409-430), uden at det præciseres, hvilke virksomheder der blev beskyldt for disse forhold.

- 79 Vedrørende fastsættelsen af priserne har sagsøgeren nærmere gjort gældende, at henvisningerne til det spanske marked kunne være givet af en af de to andre spanske virksomheder, som Kommissionen tilsendte en meddelelse af klagepunkter, nemlig Unesid og Aristrain. Den blotte omstændighed, at det angives i meddelelsen af klagepunkter (i punkt 425), at Ensidesa i lighed med seks andre virksomheder havde modtaget en fax fra British Steel, gjorde det ikke muligt for sagsøgeren at udlede, at dette klagepunkt blev rettet mod selskabet.
- 80 Vedrørende harmoniseringen af tillæg har sagsøgeren nærmere gjort gældende, at henvisningerne til »spanierne« også kunne omfatte et hvilket som helst af de indklagede selskaber, idet sagsøgerens navn kun fandtes i en fax, der blev sendt af Walzstahl-Vereinigung til 15 virksomheder (jf. punkt 264 i meddelelsen af klagepunkter).
- 81 Sagsøgeren antog følgelig, at disse klagepunkter ikke vedrørte virksomheden, hvilket den i øvrigt havde meddelt Kommissionen i sine skriftlige bemærkninger til meddelelsen af klagepunkter, idet den anmodede den om i modsat fald at meddele virksomheden dette udtrykkeligt. Sagsøgeren modtog intet svar på denne anmodning og kritiserer Kommissionen for ikke at have afhjulpet mangelen på klarhed i klagepunkterne eller for ikke at have gjort selskabet opmærksom på den urigtige fortolkning, som dette var ved at gøre sig skyldig i.
- 82 Hertil kommer, at sagsøgeren, som på grundlag af meddelelsen af klagepunkter ikke mente, at disse to klagepunkter vedrørte virksomheden, herefter ikke havde haft nogen betænkeligheder ved at meddele Kommissionen alt, hvad den vidste herom, hvilket havde medført, at sagsøgeren anklagede sig selv. Selskabet gør gældende, at hvis det havde vidst, at Kommissionen gjorde disse to klagepunkter gældende imod det, ville det have bestridt dem og ville ikke i enkeltheder have givet oplysninger om de spanske producenters deltagelse i de pågældende former for praksis.
- 83 Sagsøgeren, der henviser til Rettens dom af 17. december 1991 (sag T-7/89, Hercules Chemicals mod Kommissionen, Sml. II, s. 1711, præmis 53), har som sit andet argument anført, at Kommissionen har overtrådt de regler, der er meddelt i den *Tolvte Beretning om Konkurrencepolitikken* (s. 40 og 41), eller i hvert fald

har frataget dem enhver praktisk betydning, eftersom den blot vedlagde meddelelsen af klagepunkter en simpel nummerfortegnelse over dokumenterne i en sagsakt på 5 766 sider (jf. bilag 5 til stævningen), uden nogen angivelse af deres indhold, eller hvor de stammede fra. Da sagsøgeren fik fysisk adgang til sagens akter, var dokumenterne heller ikke ordnet efter noget som helst kriterium, og de var heller ikke klassificeret efter klagepunkt eller nummereret efter nogen logisk orden. Ensidesa anmodede Kommissionen om at afhjælpe disse formelle mangler i virksomhedens skriftlige bemærkninger som svar på meddelelsen af klagepunkter, men modtog ikke noget svar.

- 84 Sagsøgeren har som sit tredje argument anført, at Kommissionen har tilsidesat virksomhedens ret til kontradiktion, fordi den som bilag til meddelelsen af klagepunkter kun sendte den en oversættelse i uddrag af ene og alene de afsnit i de 5 766 dokumenter, der udgjorde sagsakten, som støttede klagepunkterne. Referatet af høringen blev heller ikke oversat til spansk, med undtagelse af indlæggene fra Ensidesa's og Aristrain's repræsentanter. Følgelig kunne sagsøgeren ikke fra begyndelsen have et fuldstændigt og nøjagtigt kendskab til sagens akter og havde været nødsaget til at oversætte hundredvis af dokumenter for at varetage sit forsvar. Virksomheden havde dermed haft mindre tid til at udarbejde sit svar på meddelelsen af klagepunkter, hvilket havde påvirket dens mulighed for at forsvare sig mod de klagepunkter, der blev gjort gældende mod den. Sagsøgeren anmodede i sine skriftlige bemærkninger som svar på meddelelsen af klagepunkter om, at denne formelle mangel blev afhjulpet, men den modtog ikke noget svar.

Rettens bemærkninger

- 85 Det bemærkes, at retten til kontradiktion, som sagsøgeren har påberåbt sig, i nærværende sag er sikret ved traktatens artikel 36, stk. 1, hvorefter Kommissionen, inden den træffer bestemmelse om en af de økonomiske sanktioner, der omhandles i traktaten, skal give vedkommende lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger (jf. Domstolens dom af 16.5.1984, sag 9/83, Eisen und Metall Aktiengesellschaft mod Kommissionen, Sml. s. 2071, præmis 32, og af 12.11.1985, sag 183/83, Krupp mod Kommissionen, Sml. s. 3609, præmis 7).

- 86 Hvad angår overholdelsen af denne garanti i nærværende sag skal det først bemærkes, at meddelelsen af klagepunkter, som blev sendt til parterne den 6. maj 1992, var individualiseret i forhold til hver enkelt af dens adressater, idet den angav den adfærd og de beviser, der vedrørte den pågældende.
- 87 Hvad særligt angår sagsøgeren bemærker Retten således, at det i punkt 32, litra f), i meddelelsen af klagepunkter anføres, at »Ensidesa har bekræftet at have deltaget... i alle de møder [i Poutrelles-udvalget, der nævnes i punkt 30], med undtagelse af møderne den 21. september og 7. november 1989«. Meddelelsen af klagepunkter indeholder i øvrigt i kapitel VIII en detaljeret beskrivelse af overtrædelserne af konkurrencereglerne, idet der for hver enkelt af disse angives de beviser, som Kommissionen bygger på. For så vidt angår den retlige bedømmelse nævnes Ensidesa i punkt 399 i meddelelsen af klagepunkter som et af de selskaber, der regelmæssigt deltog i møderne i Poutrelles-udvalget, og som deltog i det deraf følgende samarbejde. I punkt 401 anfører Kommissionen, at »parternes generelle plan var at holde møde og indgå en aftale om særlige spørgsmål, navnlig og ved flere lejligheder: fastsættelse af målpriser; harmonisering af forskelle...«. Det nærmere indhold af aftalen og dennes gennemførelse, for så vidt angår disse to overtrædelser, er henholdsvis beskrevet i punkt 409-425 og 426-430 i meddelelsen af klagepunkter.
- 88 Det fremgår af det anførte, at sagsøgeren — når det modsatte ikke udtrykkeligt var angivet i meddelelsen af klagepunkter — nødvendigvis måtte anse sig for at være berørt af alle klagepunkterne vedrørende Poutrelles-udvalgets funktion, således som de nærmere er beskrevet i kapitel VIII i meddelelsen af klagepunkter og bedømt i juridisk henseende i kapitel IX, og især af klagepunkterne vedrørende aftalerne om fastsættelse af priser og harmonisering af tillæg, som blev indgået i det nævnte udvalg.
- 89 Sagsøgeren fik følgelig lejlighed til at fremsætte sine skriftlige bemærkninger til de klagepunkter, der blev gjort gældende over for virksomheden, inden for den frist, den havde fået hertil. Sagsøgerens argument vedrørende Kommissionens mang-

lende besvarelse af anmodningen om præcisering, som blev fremsat i de nævnte bemærkninger, må følgelig afvises som ubegrundet, eftersom sagsøgeren i sin skrivelse af 4. juni 1992 med anmodning om en forlængelse af fristen for besvarelse af meddelelsen af klagepunkter (bilag 13 til stævningen) intet har anført om en angivelig mangel på klarhed vedrørende klagepunkterne.

90 Idet Kommissionens klagepunkter klart blev meddelt sagsøgeren, blev denne heller ikke ulovligt foranlediget til at anklage sig selv i sit svar på meddelelsen af klagepunkter, som i øvrigt, således som det anføres af Kommissionen, er frivilligt.

91 Retten bemærker endvidere, at Kommissionen som bilag til meddelelsen af klagepunkter dels vedlagde en kopi af de dokumenter, som den konkret gjorde gældende over for hver af de pågældende virksomheder (bilag 3 til meddelelsen af klagepunkter), dels en liste, der indeholdt en oversigt over samtlige de dokumenter, der udgør den tilvejebragte sagsakt i nærværende sag (»tilgængelighedsliste«, bilag 2 til meddelelsen af klagepunkter). Denne sidste liste indeholdt — ud over datoen for udarbejdelsen af hvert af dokumenterne og en ganske kort beskrivelse af dem — en opstilling af disse dokumenter efter deres art i 12 rubrikker, betegnet med et nummer, og angav, i hvilket omfang de var tilgængelige for hver af de berørte virksomheder. Kommissionen opfordrede i øvrigt virksomhederne til at gennemse alle tilgængelige dokumenter hos Kommissionen.

92 Det fremgår af det anførte, at Kommissionen i denne sag har fulgt fremgangsmåden for aktindsigt, som er beskrevet i Kommissionens *Tolvte Beretning om Konkurrencepolitikken* (s. 40 og 41), således som den er blevet godkendt i Domstolens og Rettens praksis vedrørende EF-traktaten (jf. Rettens dom i sagen Hercules Chemicals mod Kommissionen, præmis 53 og 54, dom af 18.12.1992, forenede sager T-10/92, T-11/92, T-12/92 og T-15/92, Cimenteries CBR m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2667, præmis 38, af 1.4.1993, sag T-65/89, BPB

Industries og British Gypsum mod Kommissionen, Sml. II, s. 389, præmis 29-33, stadfæstet ved Domstolens dom af 6.4.1995, sag C-310/93 P, BPB Industries og British Gypsum mod Kommissionen, Sml. I, s. 865, præmis 12-33, og af 29.6.1995, sag T-30/91, Solvay mod Kommissionen, Sml. II, s. 1775, præmis 77-104).

- 93 Retten har i øvrigt efter prøvelse kunnet konstatere, at alle de dokumenter, der angik sagsøgeren i den sagsakt, som Kommissionen oversendte til Retten i henhold til artikel 23, i bilag 2 til meddelelsen af klagepunkter er blevet klassificeret som »tilgængelige« eller, for så vidt angår et lille antal interne dokumenter fra British Steel, som »delvis tilgængelige« for sagsøgeren. Med hensyn til denne sidstnævnte kategori har sagsøgeren ikke bestridt, at klagepunkterne udelukkende støttes på uddrag af disse dokumenter, som virksomheden har fået adgang til.
- 94 Det er i øvrigt ubestridt, at sagsøgeren fik aktindsigt på den måde, der angives i Kommissionens skrivelse af 6. maj 1992. Selskabet kunne således få en kopi af alle de dokumenter, som efter Kommissionens opfattelse var »tilgængelige« eller »delvis tilgængelige«.
- 95 Sagsøgeren har heller ikke for Retten nærmere anført, hvorfor opstillingen af dokumenterne, der er opregnet i bilag 2 til meddelelsen af klagepunkter, ikke gjorde det muligt for selskabet at finde de relevante dokumenter, da det gennemgik sagsakten, eftersom disse dokumenter havde den samme nummerring.
- 96 Vedrørende klagepunktet om, at Kommissionen såvel i meddelelsen af klagepunkter som i beslutningen har citeret dokumenterne, der indeholder klagepunkter, ved alene at henvise til deres dato, uden samtidig at angive det nummer, som de har i Kommissionens sagsakt, bemærkes, at et sådant system ganske vist

både for de berørte parter og for Retten gør det vanskeligere at identificere de pågældende dokumenter, navnlig i en sag som denne, der omfatter tusindvis af dokumenter, og at det ville være i bedre overensstemmelse med god forvaltningspraksis, at Kommissionen under disse omstændigheder ikke blot angiver de dokumenter, den citerer, ved at anføre deres dato, men også med henvisning til deres nummer i sagsakten.

- 97 I nærværende sag er der imidlertid ikke gjort indgreb i sagsøgerens ret til kontradiktion som følge af den manglende henvisning i meddelelsen af klagepunkter og i beslutningen til den dokumentnummerering, som Kommissionen indførte med henblik på tilvejebringelsen af sagens akter, da sagsøgeren blot via henvisningen til deres dato var i stand til at identificere de pågældende dokumenter, såvel på den liste, der var vedlagt som bilag 2 til meddelelsen af klagepunkter, som i Kommissionens sagsakt.
- 98 Hvad endelig angår det forhold, at visse dokumenter ikke er oversat til spansk, skal det først bemærkes, at det ikke kan kræves af Kommissionen, at den oversætter flere dokumenter end dem, den støtter sine klagepunkter på. Disse sidstnævnte dokumenter må i øvrigt anses for belastende materiale, som Kommissionen tillægger betydning, og skal derfor fremsendes til modtageren, som de er, således at modtageren kan få kendskab til det materiale, på grundlag af hvilket den har udfærdiget meddelelsen af klagepunkter og beslutningen. Det bemærkes, at i nærværende sag indeholdt bilag I til meddelelsen af klagepunkter en oversættelse af alle uddrag af de dokumenter, der i meddelelsen er citeret på originalsproget. Retten finder, at denne ordning har gjort det muligt for sagsøgeren præcist at få kendskab til, hvilke faktiske omstændigheder Kommissionen har baseret sig på, og hvorledes den retligt har vurderet sagen, således at selskabet har kunnet varetage sine interesser på hensigtsmæssig måde (jf. Rettens dom af 6.4.1995, sag T-148/89, Tréfilunion mod Kommissionen, Sml. II, s. 1063, præmis 21).
- 99 Retten finder, at sagsøgeren under disse omstændigheder ikke har bevist, at selskabet under den administrative procedure ikke fik lejlighed til hensigtsmæs-

sigt at fremsætte sin opfattelse vedrørende de dokumenter, der er gjort gældende mod det i meddelelsen af klagepunkter.

- 100 Med hensyn til referatet af høringen fremgår det af Rettens dom af 14. juli 1994 (sag T-77/92, Parker Pen mod Kommissionen, Sml. II, s. 549, præmis 72-75), at i henhold til artikel 9, stk. 4, i Kommissionens forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 om udtalelser i henhold til artikel 19, stk. 1 og 2, i Rådets forordning nr. 17 (EFT 1963-1964, s. 42) skal det væsentligste indhold af de af hver enkelt person fremsatte udtalelser føres til protokols, og protokollatet oplæses for og godkendes af den pågældende. Dette indebærer, at Kommissionen er forpligtet til at fremsende en kopi af referatet til parterne med henblik på, at de kan kontrollere, at deres egne udtalelser er rigtigt gengivet, men i tilfælde, hvor de involverede parter har udtalt sig på forskellige sprog, og referatet derfor er affattet på flere sprog, er Kommissionen ikke forpligtet til at oversætte de øvrige parters udtalelser. Retten finder, at de samme principper skal anvendes under omstændighederne i nærværende sag.
- 101 I øvrigt har sagsøgeren ikke hævdet, at mødereferatet som følge af den manglende oversættelse af de afsnit, der var skrevet på et andet sprog end spansk, indeholdt urigtigheder eller væsentlige udeladelser, der berørte sagsøgeren, og som kunne have skadelige følger, der kunne gøre den administrative procedure mangelfuld (jf. Domstolens dom af 15.7.1970, sag 41/69, ACF Chemiefarma mod Kommissionen, Sml. 1970, s. 107, org. ref.: Rec. s. 661, præmis 52).
- 102 Det følger i det hele af det anførte, at nærværende klagepunkt som helhed må forkastes.

[...]

C — Anbringendet om tilsidesættelse af traktatens artikel 65, stk. 1

[...]

Fastsættelse af priser (målpriser) inden for Poutrelles-udvalget

1. Spørgsmålet om rigtigheden af de faktiske omstændigheder

- 155 Ifølge beslutningens artikel 1 beskylder Kommissionen sagsøgeren for at have deltaget i en overtrædelse vedrørende fastsættelse af priser inden for Poutrelles-udvalget. Den periode, der er lagt til grund med henblik på bøden, er på 24 måneder, svarende til tiden mellem den 1. januar 1989 og den 31. december 1990 (jf. beslutningens betragtning 80-121, 223-243, 311, 313 og 314 og beslutningens artikel 1). Det er i den forbindelse rigtigt, at beslutningens artikel 4 i den spanske og franske version angiver, at sagsøgeren blev pålagt bøden for overtrædelser, som fandt sted »efter den 31. december 1989«. Det fremgår imidlertid såvel af den tyske og den engelske version af den nævnte artikel 4 som af beslutningens begrundelse (jf. betragtning 313 og 314, der vedrører følgerne af overgangsperioden i henhold til akten vedrørende Spaniens tiltrædelse, og artikel 1, hvorefter Ensidesa deltog i overtrædelsen vedrørende fastsættelse af priser i Poutrelles-udvalget i 24 måneder), i lyset af hvilken dens konklusion skal fortolkes, at det skyldes en simpel skrivefejl, som er uden betydning for indholdet af den anfægtede retsakt, at denne dato er nævnt i stedet for datoen 31. december 1988 (jf. Domstolens dom af 2.6.1994, sag C-30/93, AC-ATEL Electronics Vertriebs, Sml. I, s. 2305, præmis 21-24).

[...]

E — Anbringendet om de spanske stålproducenters særlige konkurrencemæssige situation indtil den 31. december 1992

Sammendrag af sagsøgerens argumentation

- 446 Sagsøgeren henviser til, at da Spanien tiltrådte EKSF i 1986, blev den spanske jern- og stålindustri omfattet af en ordning med eksportkvoter, der var fastsat på grundlag af artikel 52 i tiltrædelsesakten og artikel 6 i protokol nr. 10, som er et bilag til den nævnte akt. I beslutningens betragtning 313 har Kommissionen bl.a. anerkendt, at disse bestemmelser klart begrænsede Ensidesa's muligheder for frit at afsætte sine produkter i de andre medlemsstater. Følgelig blev denne virksomhed ikke pålagt en bøde for sin deltagelse i overtrædelserne frem til den 31. december 1988, hvor overgangsforanstaltningerne ophørte.
- 447 Sagsøgeren har imidlertid anført, at den spanske jern- og stålindustri ikke blev fuldt integreret i EKSF — og at den derfor ikke har kunnet konkurrere med fællesskabsproducenterne på lige vilkår — før efter den 31. december 1992, hvilket følger af bestemmelserne i artikel 379 i tiltrædelsesakten, hvorefter medlemsstaterne — og på grundlag af gensidighed Spanien — indtil denne dato kunne anvende beskyttelsesforanstaltninger, der ville gøre det muligt at genskabe ligevægten i en situation, hvor en pludselig forøgelse af handelen kunne skabe alvorlige vanskeligheder. Indtil den nævnte dato var Ensidesa uvidende om, hvad den frie konkurrenceordning efter EKSF-traktaten bestod i. Selskabet kritiserer navnlig Kommissionen for ikke at have undersøgt dets adfærd i lyset af denne omstændighed.
- 448 Sagsøgeren kritiserer ligeledes Kommissionen for ikke at have taget hensyn til den omstændighed, at pr. 1. januar 1989, da selskabets udførsler til markederne i EKSF ophørte med at være undergivet kvantitative begrænsninger, havde medlemmerne af Poutrelles-udvalget fulgt deres adfærd i årevis, hvorfor de spanske producenter havde måttet acceptere spillets regler, således som de var.

Rettens bemærkninger

449 Tiltrædelsesaktens artikel 379 bestemmer:

»1. Indtil den 31. december 1992 kan en ny medlemsstat i tilfælde af alvorlige vanskeligheder, der vedvarende vil kunne ramme en økonomisk sektor, eller af vanskeligheder, der alvorligt vil kunne forringe den økonomiske situation i en bestemt egn, ansøge om tilladelse til at anvende beskyttelsesforanstaltninger, der skal gøre det muligt at genskabe ligevægten og at tilpasse den pågældende sektor til fællesmarkedets økonomi.

På samme vilkår kan en nuværende medlemsstat ansøge om tilladelse til at anvende beskyttelsesforanstaltninger over for den ene af de nye medlemsstater eller dem begge.

[...]

2. Efter anmodning fra den pågældende stat skal Kommissionen som hastesag fastsætte de beskyttelsesforanstaltninger, den finder nødvendige, og samtidig fastlægge vilkårene og gennemførelsesbestemmelserne for disse.

[...]

3. De i medfør af stk. 2 tilladte foranstaltninger kan indebære afvigelser fra bestemmelserne i EØF-traktaten [EKSF-traktaten] og i denne akt, for så vidt og så længe det er ubetinget nødvendigt for at nå de i stk. 1 nævnte mål. Der skal

fortrinsvis vælges foranstaltninger, som mindst muligt forstyrrer fællesmarkedets funktion.«

- 450 Det er klart, at den blotte mulighed for, at der anvendes beskyttelsesforanstaltninger med hjemmel i denne bestemmelse, som finder anvendelse på alle økonomiske sektorer, og i forbindelse med hvilken Kommissionen, når den handler på en medlemsstats begæring, udøver et vidt skøn, ikke kan begrunde, at en virksomhed deltager i aftaler og former for praksis, der er forbudt efter traktatens artikel 65, stk. 1. Muligheden for i visse begrænsede tilfælde at gøre undtagelse fra de normale regler for fællesmarkedets funktion ved en administrativ beslutning henhører alene under Kommissionens ansvar og fritager ikke virksomhederne for forpligtelsen til i alle andre tilfælde at overholde traktatens regler vedrørende konkurrencen.
- 451 Retten bemærker i øvrigt, at sagsøgerens deltagelse i de overtrædelser, der er gjort gældende over for virksomheden, ikke var nødvendig, heller ikke i den situation, hvor den, således som den hævder, ville følge en adfærd, der kunne hindre, at der blev vedtaget beskyttelsesforanstaltninger over for udførslerne af spansk stål til de andre EKSF-markeder. I denne situation ville det nemlig have været tilstrækkeligt for sagsøgeren ensidigt at fastsætte omfanget af sine udførsler på et niveau, der gjorde det muligt at undgå, at sådanne foranstaltninger blev vedtaget.
- 452 Vedrørende argumentet om, at sagsøgeren måtte acceptere de »spilleregler«, der var fastlagt inden for Poutrelles-udvalget, bemærkes, at det må afvises af de grunde, der i det væsentlige allerede er anført i præmis 363 og 364 ovenfor.

Den subsidiære påstand om annullation af beslutningens artikel 4 eller i det mindste nedsættelse af bødens beløb

[...]

B — *Anbringendet om manglende hensyntagen til devalueringen af pesetaen og anbringendet om valget af referenceår*

Sagsøgerens argumentation

- 463 Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen handlede ulovligt ved at beregne bødens beløb på grundlag af selskabets omsætning vedrørende stål-bjælker i 1990, som omregnet til ecu efter den gennemsnitlige vekselkurs for ecu/peseta, der gjaldt i 1990 (dvs. 1 ECU = 129,43 ESP), og ikke efter den kurs, der gjaldt umiddelbart før beslutningen (dvs. 1 ECU = 158,243 ESP).
- 464 Sagsøgeren har understreget, at traktatens artikel 65, stk. 5, som bemyndiger Kommissionen til at ikende bøder, herved som beregningsgrundlag angiver »omsætningen for de produkter, som vedrøres af [aftalen]«. For Ensidesa's vedkommende blev denne omsætning opnået i pesetas, og følgelig burde Kommissionen nødvendigvis have beregnet bødebeløbet i denne valuta, idet den derefter kunne konvertere det til ecu efter den officielle vekselkurs, der gjaldt umiddelbart før beslutningen.
- 465 Til støtte for denne opfattelse har sagsøgeren henvist til Domstolens dom af 9. marts 1977 (forenede sager 41/73, 43/73 og 44/73, Société anonyme générale sucrière m.fl. mod Kommissionen — fortolkning, Sml. s. 445, præmis 13), hvori Domstolen anførte, at selv om bøden kan udtrykkes i ecu, skal den »beregnes ud fra den pågældende virksomheds omsætning, en værdi, der kun kan udtrykkes i en national valuta«. Denne regel, der er fastlagt i forbindelse med EF-traktaten, finder så meget mere anvendelse i EKSF-traktaten, der ikke indeholder nogen bestemmelse om bøder angivet i ecu, til forskel fra Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86 (EFT 1959-1962, s. 81).

- 466 Ligebehandlingsprincippet, som Kommissionen har påberåbt sig som begrundelse for sin fremgangsmåde, kræver på ingen måde, at omsætningen konverteres til ecu. Sagsøgeren har gjort gældende, at når en bøde fastsættes i form af en procentdel af omsætningen, kan den sammenligning, som Kommissionen vil forsvare under henvisning til det nævnte princip, under alle omstændigheder foretages. Uanset om bødebeløbet, når det én gang er fastsat, konverteres til ecu, eller dette ikke sker, er det overflødigt og ulovligt at konvertere omsætningen til ecu.
- 467 Selv om det i nærværende sag foreløbig accepteres, at 1990 er referenceåret, udgør den omsætning, på grundlag af hvilken bøden er blevet beregnet, 12 758 mio. ESP, som er det beløb, Ensidesa har angivet, og som er gentaget i beslutningen. Såfremt Retten, idet den forkaster sagsøgerens øvrige argumenter, anerkender koefficienten på 4%, der anvendes i beslutningen, bør bøden fastsættes til 510 320 000 ESP. Efter konvertering til ecu efter den officielle vekselkurs, der gjaldt umiddelbart før beslutningen, bør bøden således udgøre 3 200 000 ECU i stedet for de 4 000 000 ECU, der er pålagt ved beslutningen.
- 468 Sagsøgeren finder imidlertid, at Kommissionen som den omsætning, der var relevant med henblik på beregningen af bøderne, burde have anvendt omsætningen fra regnskabsåret forud for datoen for vedtagelsen af beslutningen, for hvilket den rådede over konsoliderede regnskaber — det vil for sagsøgerens vedkommende sige 1992 — og ikke omsætningen i overtrædelsens sidste år, dvs. 1990. I overensstemmelse med denne metode og efter det princip, selskabet har foreslået for beregningen af bøderne generelt, finder Ensidesa, at selskabets bøde bør udgøre 389 560 000 ESP (4% af 9 739 000 000 ESP, der var omsætningen i 1992), dvs. efter konvertering til ecu efter vekselkursen, der gjaldt umiddelbart før beslutningen, 2 460 000 ECU.
- 469 Sagsøgeren støtter sin argumentation på ordlyden af artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17, som med udtrykket »det sidste regnskabsår« henviser til det regnskabsår, der gik forud for datoen for vedtagelsen af beslutningen (jf. forslag til afgørelse fra generaladvokat Sir Gordon Slynn i forbindelse med Domstolens dom af 7.6.1983, forenede sager 100/80, 101/80, 102/80 og 103/80, Musique Diffusion française m.fl. mod Kommissionen, herefter »Pioneer-dommen«, Sml. s. 1825, på s. 1914 og s. 1951), på en enstemmig opfattelse i teorien og på Kommissionen egen praksis vedrørende EF-traktaten. Selv om forordning nr. 17

ikke finder anvendelse inden for EKSF-traktaten, bør de samme principper finde anvendelse i nærværende sag i det omfang, artikel 65, stk. 5, ikke er til hinder herfor, så meget mere som Kommissionen i sin *Tyvende Beretning om Konkurrencepolitikken* anførte, at tidspunktet var inde til så vidt muligt at afpasse konkurrencereglerne i de to traktater.

Retten's bemærkninger

- 470 Det skal indledningsvis bemærkes, at der intet er til hinder for, at Kommissionen angiver bødens beløb i ecu, som er en monetær enhed, der kan omregnes til national valuta. Dette gør det i øvrigt lettere for virksomhederne at sammenligne de pålagte bøder. Den omstændighed, at ecuen kan omregnes til national valuta, adskiller endvidere denne monetære enhed fra den »regningsenhed«, der omtales i artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17, og hvorom Domstolen udtrykkeligt har udtalt, at da den ikke var en betalingsvaluta, måtte bøden nødvendigvis fastsættes i national valuta (dommen i sagen Société anonyme générale sucrière m.fl. mod Kommissionen, præmis 15).
- 471 Den af sagsøgeren fremførte kritik, hvormed der rejses spørgsmål om lovligheden af Kommissionens metode — som består i, at virksomhedernes referenceomsætning omregnes til ecu efter den gennemsnitlige omregningskurs i samme år (1990) — kan ikke tiltrædes, således som Retten allerede har fastslået i dom af 14. maj 1998 (sag T-334/94, Sarrió mod Kommissionen, Sml. II, s. 1439, præmis 394 ff.).
- 472 Indledningsvis bemærkes, at Kommissionen som udgangspunkt skal beregne de bøder, der skal pålægges virksomheder, som har medvirket i samme overtrædelse, efter en og samme metode (jf. Pioneer-dommen, præmis 122).
- 473 En sammenligning mellem de oplyste omsætninger, udtrykt i virksomhedernes nationale valutaer, forudsætter endvidere, at Kommissionen omregner omsæt-

ningerne til en og samme monetære enhed. Da ecuens værdi fastsættes på grundlag af samtlige nationale valutaer i medlemsstaterne, har Kommissionen med rette omregnet de enkelte virksomheders omsætning til ecu.

474 Det er ligeledes med rette, at Kommissionen har baseret sig på omsætningen i referenceåret (1990), samt at den har omregnet omsætningen til ecu på grundlag af de gennemsnitlige valutakurser for dette år. Dels har Kommissionens hensyntagen til de enkelte virksomheders omsætning i referenceåret, dvs. det seneste hele år i overtrædelsesperioden, givet den mulighed for at bedømme såvel de enkelte virksomheders størrelse og økonomiske betydning som omfanget af overtrædelsen for hver enkelt vedkommende, hvilket er relevante omstændigheder ved vurderingen af grovheden af den overtrædelse, den enkelte virksomhed har begået (jf. Pioneer-dommen, præmis 120 og 121). Dels giver en omregning af omsætningen til ecu under hensyn til de gennemsnitlige valutakurser i referenceåret Kommissionen mulighed for at undgå, at eventuelle valutaudsving i tiden efter, at overtrædelsen er ophørt, påvirker bedømmelsen af virksomhedernes relative størrelse og økonomiske magt såvel som omfanget af den overtrædelse, hver enkelt virksomhed har begået, og dermed af overtrædelsens grovhed. Bedømmelsen af overtrædelsens grovhed skal nemlig ske på grundlag af den økonomiske situation, som den var på det tidspunkt, da overtrædelsen blev begået.

475 Argumentet om, at omsætningen i referenceåret skulle have været omregnet til ecu på grundlag af valutakursen den dag, hvor beslutningen blev vedtaget, kan derfor ikke tiltrædes. En bødeberegning, der anvender den gennemsnitlige valutakurs i referenceåret, giver mulighed for at udelukke de tilfældige virkninger, som følger af ændringer i de nationale valutaers reelle værdi, der kan forekomme, og som faktisk er forekommet i den foreliggende sag, i tiden mellem referenceåret og det år, hvor beslutningen blev vedtaget. Selv om denne metode kan indebære, at det beløb, en bestemt virksomhed skal betale, udtrykt i national valuta, nominelt ligger højere eller lavere end det beløb, den skulle have betalt, såfremt valutakursen på datoen for beslutningens vedtagelse var blevet anvendt, er dette kun en logisk følge af ændringer i de forskellige nationale valutaers reelle værdi.

- 476 Det bemærkes endvidere, at de virksomheder, der er beslutningens adressater, almindeligvis driver virksomhed i mere end én medlemsstat gennem lokale repræsentationer. De arbejder således i en række nationale valutaer. Når en beslutning som den omtvistede beslutning pålægger sanktioner i anledning af overtrædelser af traktatens artikel 65, stk. 1, og når de virksomheder, der er beslutningens adressater, almindeligvis driver virksomhed i flere medlemsstater, udgør omsætningen i referenceåret, når den er omregnet til ecu på grundlag af en gennemsnitsvekselkurs for samme år, summen af omsætningen i hvert af de lande, hvor virksomheden har aktiviteter. Den tager således netop hensyn til de pågældende virksomheders reelle økonomiske situation i referenceåret.
- 477 Under hensyn til det anførte må sagsøgerens argumenter forkastes.

C — *Spørgsmålet, om bøden er uforholdsmæssig stor*

[...]

Rettens bemærkninger

- 485 Traktatens artikel 65, stk. 5, bestemmer:

»Virksomheder, som har indgået en aftale, der uden videre er ugyldig, eller som har anvendt eller forsøgt at anvende en sådan ugyldig aftale eller vedtagelse [...], eller som anvender fremgangsmåder, der strider mod bestemmelserne i stk. 1, kan af Kommissionen ikendes bøder eller tvangsbøder, der højst må være lig med det dobbelte af omsætningen af de produkter, som vedrøres af den aftale, vedtagelse eller fremgangsmåde, der strider mod bestemmelserne i dette stykke, dog således at det ovenfor fastsatte maksimum, når formålet har været at begrænse

produktionen, den tekniske udvikling eller investeringerne, i tilfælde af bøder kan sættes op til 10% af de pågældende virksomheds årsomsætning og i tilfælde af tvangsbøder op til 20% af den daglige omsætning.«

Sagsøgerens særlige argumenter

- 486 Det må af de grunde, som allerede er anført ovenfor, antages, at Kommissionen har foretaget en behørig bedømmelse af arten, omfanget, betydningen og varigheden af sagsøgerens deltagelse i de overtrædelser, som selskabet beskyldes for i beslutningen.
- 487 Retten har således fastslået, at sagsøgeren deltog i 26 af de 28 møder, der blev holdt i Poutrelles-udvalget, et organ, hvis konkurrencebegrænsende formål Kommissionen har bevist, under den overtrædelsesperiode, der er gjort gældende over for sagsøgeren, og navnlig, at selskabet deltog i de to typer overtrædelser, der i beslutningens betragtning 300 betegnes som »alvorlige overtrædelser, som berettiger, at der idømmes store bøder«, nemlig fastsættelse af priser og opdeling af markeder. Sagsøgeren har ikke anfægtet denne karakteristik. I øvrigt er overtrædelser af denne art ubestrideligt alvorlige og nævnes også udtrykkeligt i traktatens artikel 65, stk. 1.
- 488 Retten har endvidere ovenfor i præmis 449, 450 og 451 fastslået, at beskyttelsesklausulen i tiltrædelsesaktens artikel 379 under ingen omstændigheder berettigede sagsøgeren til at deltage i aftaler og former for samordnet praksis, der er forbudt efter traktatens artikel 65, stk. 1.

- 489 Vedrørende den gunstige behandling, der blev givet Acerinox i sagen om rustfrit stål, bemærkes, at den navnlig blev begrundet med, at denne virksomhed havde »[søgt og modtaget] forsikringer fra sine fællesskabspartnere om, at der ikke var nogen problemer«. Sagsøgeren har ikke ført bevis for, at det forholdt sig på samme måde i nærværende sag.
- 490 Retten har i øvrigt fastslået, at sagsøgeren ikke kunne være uvidende om ulovligheden af den omhandlede adfærd, i hvert fald fra den 30. juli 1988.
- 491 Det skal i den forbindelse endnu en gang nævnes, at de overtrædelser, som udgøres af aftaler om fastsættelse af priser og om opdeling af markeder, således som dem, hvori sagsøgerens deltagelse er blevet behørigt bevist, er udtrykkeligt nævnt i traktatens artikel 65, stk. 1, og følgelig er åbenbare.
- 492 For så vidt angår udvekslingerne af fortrolige oplysninger fremgår det af Rettens bemærkninger (jf. præmis 354 ovenfor), at de havde et lignende formål som en opdeling af markederne på grundlag af de traditionelle handelsstrømme. Sagsøgeren kunne ikke med rimelighed være af den opfattelse, at sådanne udvekslinger ikke var omfattet af traktatens artikel 65, stk. 1. Det forhold, at Poutrelles-udvalgets medlemmer var vidende om, at de var ulovlige, kan udledes af den dobbelte ordning for monitoring, der blev indført inden for Eurofer, hvoraf den ene, som vedrørte de aggregerede oplysninger, uopfordret blev bragt til GD III's og IV's kendskab, mens den anden, der vedrørte oplysninger om de enkelte virksomheder, blev forbeholdt de deltagende virksomheder alene, heriblandt sagsøgeren (jf. præmis 427 ff. ovenfor).
- 493 Der skal for øvrigt mindes om, at den omstændighed, at en virksomhed ikke har spillet en særlig aktiv rolle eller ikke har optrådt som initiativtager, ikke fritager den for ansvar for dens deltagelse i overtrædelser (Domstolens dom af 12.7.1979, forenede sager 32/78 og 36/78-82/78, BMW Belgium m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 2435, præmis 49 ff., og af 1.2.1978, sag 19/77, Miller mod Kommissionen, Sml. s. 131, præmis 18).

- 494 Sagsøgeren har ikke ført noget bevis for den tvang, som de andre virksomheder hævdes at have udøvet over for sagsøgeren, eller for, at selskabet blev tvunget til at indtræde i Poutrelles-udvalget (jf. præmis 364 ovenfor).
- 495 Hvad angår sagsøgerens påståede samarbejde med Kommissionen under den administrative procedure skal det først bemærkes, at sagsøgeren i sit svar af 23. august 1991 på en anmodning om oplysninger i henhold til traktatens artikel 47 angav ikke at råde over nogen liste over deltagerne i møderne i Poutrelles-udvalget, og at selskabet heller ikke havde nogen referater eller dokumenter vedrørende disse møder, selv om det bekræftes af oplysningerne i sagen, at selskabet regelmæssigt modtog sådanne dokumenter.
- 496 Påstanden om dette samarbejde modsiges i øvrigt klart af sagsøgerens skriftlige indlæg. I replikkens punkt 6 (jf. tillige stævningens punkt 13) anfører sagsøgeren således, at »hvis Ensidesa havde vidst, at Kommissionen gjorde disse to klagepunkter gældende over for virksomheden [nemlig fastsættelse af priser og harmonisering af tillæg], ville den have bestridt disse, og den ville ikke i enkeltheder have meddelt Kommissionen, hvorledes det forholdt sig med de spanske producenters deltagelse...«. Det følger heraf, at sagsøgeren i sit svar på meddelelsen af klagepunkter kun af sig selv indrømmede rigtigheden af Kommissionens påstande om de faktiske forhold, for så vidt som selskabet ikke mente, at de var rettet imod det.
- 497 Kommissionen har med rette antaget, at dette svar ikke kunne berettige til, at der indrømmedes sagsøgeren en nedsættelse af bøden som følge af samarbejde under den administrative procedure.
- 498 Hvad endelig angår sagsøgerens beslutning, som blev truffet efter meddelelsen af klagepunkter, om ikke længere at deltage i møderne i Poutrelles-udvalget, bemærkes, at den er uden betydning for, hvorledes den tidligere adfærd skal bedømmes, navnlig når denne bevidst blev skjult for Kommissionen. Det kan under alle omstændigheder ikke betragtes som en formildende omstændighed, at

en forsætligt begået overtrædelse er bragt til ophør, når dette skyldes Kommissionens indgriben.

- 499 Når henses til det anførte, må Retten i det hele afvise de argumenter, der støttes på beskyttelsesklausulen i tiltrædelsesaktens artikel 379, på virksomheden Acerinox' situation i sagen om rustfrit stål, på den mindre og tvungne rolle, som sagsøgeren angiveligt spillede i forbindelse med Poutrelles-udvalgets former for praksis, og selskabets samarbejdsvillige holdning over for Kommissionens tjenestegrene.
- 500 Vedrørende overtrædelsens varighed bemærkes, at der af de grunde, der allerede er anført ovenfor i præmis 155, ikke skal tages hensyn til den skrivefejl, der findes i den spanske og den franske version af beslutningens artikel 4. Den periode, som Kommissionen har lagt til grund for bøden, er følgelig på 24 måneder, nemlig perioden mellem den 1. januar 1989 og den 31. december 1990, for de spanske producenters vedkommende, mens den normalt er på 30 måneder, nemlig perioden mellem den 1. juli 1988 og den 31. december 1990, for de andre producenters vedkommende.
- 501 Det fremgår i øvrigt af Kommissionens detaljerede forklaringer under sagens behandling, at den fastsatte forskellige bøder under hensyn til bl.a. varigheden af den enkelte overtrædelse, bortset fra hvad angår aftalerne om harmonisering af priserne for tillæg. Kommissionen har således taget behørigt hensyn til, at de spanske producenters deltagelse i aftalerne om fastsættelse af målpriser og i udvekslingen af fortrolige oplysninger inden for Poutrelles-udvalget varede kortere, og det bødebeløb, de blev pålagt for dette forhold, udgør 80% (24/30) af det bødebeløb, de ville være blevet pålagt, såfremt de lige som de fleste andre producenter havde deltaget i disse overtrædelser siden den 1. juli 1988.
- 502 I øvrigt har Kommissionen i beslutningens betragtning 252 anført, at »af de årsager, der er redegjort for i betragtning 313, vil Ensidesa og Aristrain ikke blive gjort ansvarlige for deres deltagelse i aftalen af 15. november 1988«. Til gengæld er det blevet bevist, at sagsøgeren har deltaget i fire andre aftaler om harmonisering af tillæg, der blev indgået mellem den 1. januar 1989 og den

31. december 1990. Det fremgår imidlertid, at Kommissionen ikke tog hensyn til denne mindre deltagelse fra sagsøgerens side i de nævnte aftaler, da den beregnede størrelsen af den bøde, der burde pålægges selskabet for dette forhold, idet denne for alle de pågældende virksomheder blev fastsat generelt til 0,5% af den relevante omsætning (med forbehold for en særskilt nedsættelse på 10%, som blev givet Aristrain og Ensidesa, fordi der ikke var foretaget harmonisering af tillæg i Spanien, jf. præmis 277 ovenfor).

- 503 Under henvisning til det anførte finder Retten som led i udøvelsen af sin fulde prøvelsesret, at den bøde, der er pålagt sagsøgeren på grund af selskabets deltagelse i aftalerne om harmonisering af tillæg, bør nedsættes med 20%.
- 504 I øvrigt finder Retten, at Kommissionen har taget behørigt hensyn til den kortere varighed af de overtrædelser, som de spanske producenter kritiseres for.

[...]

Rettens udøvelse af sin fulde prøvelsesret

- 535 Det skal først bemærkes, at det hverken i beslutningens artikel 1 eller i den første tabel, der opsummerer de forskellige prisfastsættelsesaftaler, og som findes i beslutningens betragtning 314, angives, at sagsøgeren har deltaget i en aftale om fastsættelse af priser på det spanske marked. Det fremgår imidlertid af de detaljerede forklaringer, som Kommissionen har afgivet under sagens behandling, at sagsøgeren er blevet pålagt en bøde på 79 200 ECU for en sådan overtrædelse. Ifølge Kommissionen, som henviser til beslutningens betragtning 174 og 276, skyldes det tilsyneladende en fejl, at disse forhold ikke er optaget i beslutningens betragtning 314 og artikel 1.

- 536 Eftersom det ikke anføres i beslutningens konklusion, at sagsøgeren har deltaget i den nævnte overtrædelse, skal der ikke tages hensyn til den ved beregningen af bøden. Denne skal følgelig nedsættes med 79 200 ECU efter den af Kommissionen anvendte beregningsmetode.
- 537 Af de ovenfor i præmis 502 anførte grunde bør beløbet for den bøde, der er pålagt sagsøgeren på grund af selskabets deltagelse i aftalerne om harmonisering af tillæg, endvidere nedsættes med 20%. Bøden skal følgelig nedsættes med 89 100 ECU, idet der herved tages hensyn til den særlige formildende omstændighed for de spanske producenter efter den af Kommissionen anvendte metode.
- 538 Endelig finder Retten af de grunde, der er anført i præmis 512 ff.³ ovenfor, at det samlede beløb af den bøde, der er pålagt for aftalerne og den samordnede praksis vedrørende fastsættelse af priser, skal nedsættes med 15%, fordi Kommissionen i et vist omfang har overvurderet de konkurrencebegrænsende virkninger af de konstaterede overtrædelser. Under hensyn til de nedsættelser, der allerede er nævnt ovenfor for så vidt angår den påståede aftale om fastsættelse af priser på det spanske marked og aftalerne om harmonisering af tillæg, udgør denne nedsættelse 350 460 ECU ifølge den af Kommissionen anvendte beregningsmetode.
- 539 Det skal endelig bemærkes, at Kommissionen ikke over for sagsøgeren har påtalt den samordnede praksis vedrørende fastsættelse af de priser, der blev anvendt i Det Forenede Kongerige i andet halvår af 1990, selv om en sådan overtrædelse er blevet gjort gældende over for flere andre virksomheder (jf. præmis 204 ovenfor). Selv om dette forhold ikke påvirker varigheden af overtrædelsen vedrørende fastsættelse af priser inden for Poutrelles-udvalget, som sagsøgeren kritiseres for i artikel 1 i beslutningens konklusion, begrænser det intensiteten af sagsøgerens deltagelse i den nævnte overtrædelse sammenlignet med de andre virksomheders deltagelse. På dette grundlag finder Retten som led i udøvelsen af sin fulde prøvelsesret, at bøden skal nedsættes med 125 000 ECU ifølge den af Kommissionen anvendte metode.

3 — Jf. dommen i sagen Thyssen mod Kommissionen, præmis 640 ff.

- 540 Når Retten fastsætter en bøde som led i udøvelsen af sin fulde prøvelsesret, er der i sagens natur ikke tale om en præcis matematisk operation. I øvrigt er Retten ikke bundet af Kommissionens beregninger, men skal foretage sin egen vurdering under hensyntagen til alle sagens omstændigheder.
- 541 Retten finder, at Kommissionens generelle fremgangsmåde ved fastsættelsen af bødernes niveau er velbegrundet under hensyn til sagens omstændigheder. De overtrædelser, der består i fastsættelse af priserne og opdeling af markeder, og som udtrykkeligt er forbudt efter traktatens artikel 65, stk. 1, må nemlig betragtes som særlig alvorlige, eftersom de indebærer et direkte indgreb i de væsentlige konkurrenceparametre på det pågældende marked. Endvidere har systemerne for udveksling af fortrolige oplysninger, som er lagt sagsøgeren til last, haft et lignende formål som en opdeling af markederne på grundlag af de traditionelle handelsstrømme. Alle de overtrædelser, der er taget i betragtning med henblik på bøden, blev begået efter kriseordningens ophør, efter at virksomhederne havde modtaget behørig advarsler. Som det er fastslået af Retten, var det generelle formål med de i sagen omhandlede aftaler og former for praksis netop at hindre eller forstyrre den tilbagevenden til den normale konkurrence, som var følgen af den åbenbare kriseperiodes ophør. Virksomhederne var endvidere bekendt med disse foranstaltningers ulovlige karakter og skjulte dem bevidst for Kommissionen.
- 542 Under hensyn til det anførte i det hele, samt henset til, at Rådets forordning (EF) nr. 1103/97 af 17. juni 1997 om visse bestemmelser vedrørende indførelsen af euroen finder anvendelse fra den 1. januar 1999, skal bødens beløb fastsættes til 3 350 000 EUR.

[...]

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Anden Udvidede Afdeling)

- 1) Den bøde, der er pålagt sagsøgeren ved artikel 4 i Kommissionens beslutning 94/215/EKSF af 16. februar 1994 om en procedure i henhold til EKSF-traktatens artikel 65 vedrørende aftaler og forskellige former for samordnet praksis mellem europæiske producenter af stålbjælker, fastsættes til et beløb på 3 350 000 EUR.

- 2) I øvrigt frifindes Kommissionen.

- 3) Sagsøgeren bærer sine egne sagsomkostninger samt tre fjerdedele af Kommissionens omkostninger. Kommissionen bærer en fjerdedel af sine egne omkostninger.

Bellamy

Potocki

Pirrung

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. marts 1999.

H. Jung

Justitssekretær

C.W. Bellamy

Afdelingsformand